

NYHETSREV

3 # 15/5 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

ELEKTRONIK MOT PARKINSON

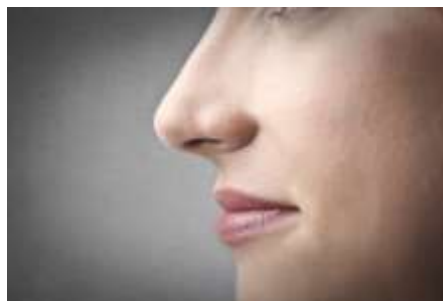
Självorganiserande elektronik i mänsklig hjärnvävnad kan bli framtidens behandling av sjukdomar som ALS, Parkinsons och Alzheimer. Magnus Berggren, forskningsledare för Laboratoriet för organisk elektronik vid Linköpings universitet, har fått ett prestigefyllt forskningsanslag för sitt arbete i detta gränsland mellan medicin och elektronik. Europeiska forskningsrådets Advanced Grant, ett personligt forskningsanslag på cirka 3 miljoner euro. – Vi närmar oss farmakologin från ett nytt håll, vi vill kombinera elektroniken med de kemiska medicinerna. Fungerar detta får det enormt stor betydelse för den medicinska forskningen och fungerar det inte har vi förhoppningsvis lärt oss en hel del på vägen, säger Magnus Berggren. Redan idag samarbetar forskarna i Linköping med kollegor i Lund för att testa elektroniska material i nervsystem på insektsmodeller och i olika fiskmodeller för att se om det har någon effekt på de neurodegenerativa sjukdomarna. **Källa: Linköpings universitet och Voister**

FÖRBÄTTRAD RÖRLIGHET

Forskare i Kanada har utvecklat en behandlingsform som underlättar livet för de med Parkinsons sjukdom. Genom metoden kan parkinsonsjuka röra sig bättre, skriver BBC.

Behandlingsformen går ut på att elektroniskt stimulera patientens ryggrad. I normala fall skickar hjärnan en signal till benen när du exempelvis ska ta ett steg. Då rörelsen är klar sänds en signal tillbaka till hjärnan och du kan ta nästa steg och promenera. Vid Parkinsons sjukdom minskar återsändningen av de här signalerna till hjärnan och det blir svårt att kontrollera kroppens rörelser. Metoden som utvecklats av forskargruppen ökar och stärker återsändningen av dessa signaler till hjärnan. Behandlingsformen förbättrar patienternas gångförmåga avsevärt och effekten av behandlingen är långvarig. Behandlingsformen är helt annorlunda än tidigare metoder, säger professor Mandar Jog från Western University i London till BBC. **Källor: BBC, Yle**

HUDENS LUKT AVSLÖJAR PARKINSONS

Med hjälp av en före detta sjuksköterskas känsliga näsa har brittiska forskare identifierat den lukt som patienter med Parkinsons sjukdom utsöndrar. Det är forskare i Manchester, England, som nu säger sig ha kartlagt de doftämnen som patienter med Parkinsons sjukdom utsöndrar i högre grad än andra, skriver BBC News. Studien inspirerades av den numera pensionerade sjuksköterskan Joy Milne från Perth i Skottland som noterade en myskdoftande lukt hos sin man, Les, tolv år

PARKINSONFONDEN *

Hennes Majestät Drottning Silvia, beskyddare av ParkinsonFörbundets Forskningsfond
Skeppargatan 52 nb, 114 58 Stockholm, Tel: 08-666 20 78, Pg: 90 07 94-9 Bg: 900-7949
www.parkinsonfonden.se

3 # 15/5 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

innan han diagnostiserades med Parkinsons sjukdom. Patienter med Parkinsons sjukdom utsöndrar ett flertal olika ämnen, däribland hippursyra, kolvätet eikosan och oleylalkohol. Enligt forskarna finns dessa ämnen i högre utsträckning i det talg som utsöndras från hudens talgkörtlar och som finns hos alla människor för att hålla huden mjuk och smidig. Sedan tidigare är det känt att patienter med Parkinsons sjukdom har en ökad aktivitet av dessa körtlar, vilket gör att många med Parkinsons sjukdom även drabbas av olika hudåkommor, som t ex seborré. Nu hoppas forskarna på ett test som kan avslöja sjukdomen långt innan den påverkar rörligheten. **Källa: Ny Teknik**

DOSERINGSSHEMA

Personer med Parkinsons sjukdom kan i framtiden automatiskt beräkna sin dos av medicin och ha möjlighet att justera dosen själv i hemmet. Det tror Ilias Thomas som disputerat vid Högskolan Dalarna med avhandlingen "Automating Dosing Schedules for Parkinson's Disease". Avhandlingen handlar om doseringsscheman för patienter med Parkinsons sjukdom och föreslår en lösning för att automatisera doseringen med hjälp av titring, en process för att gradvis justera en

patients dos av medicin. Avhandlingen består av fem delarbeten där Ilias Thomas bland annat har beskrivit hur bärbara sensorer kan användas för att utvärdera patientens medicineringsstatus. – Med hjälp av dessa sensorer kan vi se om patienterna är undermedicinerade, korrekt medicinerade eller övermedicinerade. Och tack vare den informationen kan jag sedan utvärdera patientens doseringsbehov genom att skapa individuella patientprofiler, förklarar Ilias Thomas. Han har använt sig av utvinning av data och optimeringsalgoritmer. Genom att hämta data från bärbara sensorer och medicinska journaler utformade Ilias två doseringsalgoritmer, en för kontinuerlig tillförsel av medicin och en för medicinering med tabletter. **Källa: Högskolan Dalarna**

TIDIG DIAGNOS

I en ny studie på Akademiska sjukhuset ska forskare utvärdera nya metoder för att identifiera Parkinsonpatienter mycket tidigare än förut, innan typiska symptom såsom långsamma rörelser, stelhet och skakningar visat sig. Förhoppningen är att sjukdomen ska kunna bromsas i framtiden och då är det viktigt med tidig diagnos. – Utökad kunskap om tidiga indikatorer på sjukdom kommer att göra det möjligt att starta läkemedelsbehandling mot Parkinsons sjukdom tidigare än idag. Just nu finns inte någon behandling som bromsar sjukdomsförloppet, men det pågår mycket forskning kring detta. Samtidigt behövs nya biomarkörer i utvecklingen av nya läkemedel för att kunna följa hur sjukdomen utvecklas och eventuella effekter av behandlingen, säger Dag Nyholm, docent och specialistläkare i neurologi, som genomför studien i samarbete med forskare inom geriatrik på Akademiska sjukhuset/Uppsala universitet. – Innan de klassiska, motoriska symtomen utvecklas har många patienter under flera år olika icke-

3 # 15/5 - 2019 FORSKNING & BEHANDLING VID PARKINSONS SJUKDOM

motoriska symtom såsom förstoppning, nedsatt luktsinne, livliga drömmar och depression. Sådana symtom skulle kunna innebära så kallad prodromal (innebär tidiga tecken på) Parkinson. Vår förhoppning är att forskningsstudien ska ge ny kunskap om skillnader mellan friska personer och personer med tidiga tecken på Parkinson, säger Dag Nyholm. I studien kommer ett symtomformulär på internet att spridas till allmänheten via annonsering, med syftet att hitta personer som har prodromala symtom, med ökad risk att senare utveckla Parkinsons sjukdom. **Källa: Akademiska sjukhuset**

NY PUMPBEHANDLING

Uppsalabolaget Lobsor pharmaceuticals rapporterar att TLV godkänner Lecigon att ingå i läkemedelsförmånerna. Lecigon godkändes av Läkemiddelsverket i oktober och nu blir alltså Sverige först i världen med den nya behandlingen, som består av en formulering som ökar biotillgängligheten av levodopa, kombinerat med en nyutvecklade pump, som är lättare. Med den nya formuleringen och den lätta pumpen tror företaget att Lecigon kommer att förbättra komforten och livskvaliteten för patienter med Parkinsons sjukdom på ett påtagligt sätt. Dessutom har de visat att Lecigon kan göra det möjligt att sänka dosen av levodopa signifikant, men med bibehållet kliniskt resultat. **Källa: Life Science Sweden**

SYNPROBLEMATIK VID PARKINSONS SJUKDOM

Orsakerna till synproblem vid Parkinsons sjukdom (PD) och andra liknande sjukdomar borde klarläggas bättre. Synminskning leder till svårigheter i många vardagsaktiviteter, inklusive läsning och bilkörning. Fall och skador, som är mer sannolika på grund av nedsatt syn, resulterar i en tidig förlust av självständighet. En bättre förståelse av Parkinson-relaterade synproblem och en ökad medvetenhet om tillgängliga behandlingsalternativ är därför nödvändig för att optimera patientsäkerheten och livskvaliteten. Detta har lett till en ökad förståelse för den viktiga roll som ögonläkare kan spela i vården av parkinsonsjuka. Medvetenhet om problemet, patientutbildning, oftalmologisk vård, utvalda terapier, fysioterapi och arbetsterapi är avgörande för att maximera livskvaliteten hos dessa patienter. **Källa: Treatment of Visual Disorders in Parkinson Disease. Savitt J et al., Curr Treat Options Neurol. 2018 Jun 23;20(8):30.**

Syskonen Eva och Göran Bundy har inrättat en stiftelse till stöd för medicinsk forskning vid Lunds universitet. Årets pristagare är bl a Victoria Larsson som är forskare vid Institutionen för kliniska vetenskaper i Malmö samt ST-läkare i neurologi vid Skånes universitetssjukhus. Hennes projekt inriktar sig på att utforska nya biomarkörer som kan bidra till en tidigare och mer korrekt diagnos av Parkinson. **Källa: Lunds Universitet**